

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL A.A. SKUNDO**

2026 m. gegužės d. Nr. S- (7-2026/47)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narės, pavaduojančios komisijos pirmininką, Jurgitos Narkevičiūtės, narių Gvidos Ivanauskienės (pranešėja), Kristinos Jakštienės ir Raimondos Juodkaitės, išnagrinėjo A.A. (toliau – Pareiškėja) 2026-03-17 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2026-02-27 sprendimo grąžinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-72259 (toliau – Sprendimas, skundžiamas sprendimas). Pareiškėja ir Inspekcijos atstovė B.B. dalyvavo Komisijos 2026-04-14 posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė:

Pareiškėja nesutinka su Inspekcijos Sprendimo dalimi, kuria jai nebuvo grąžinta 11682,94 Eur gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) permoka, deklaruota 2026-01-29 pateiktoje Pajamų mokesčio deklaracijos (forma GPM311; toliau – Deklaracija) už 2024 m. A dalyje kaip iki deklaravimo dienos sumokėta GPM suma. Skundžiamame sprendime Inspekcija nurodo, kad minėta permoka padengė 2024 metų GPM prievolę.

Pareiškėja prašo Komisijos panaikinti skundžiamo Inspekcijos sprendimo dalį, kuria jai buvo atsisakyta grąžinti 11682,94 Eur GPM permoką, nurodant, kad minėta permoka padengė 2024 m. GPM prievolę, įpareigoti Inspekciją šią sumą grąžinti bei atkurti teisingą Pareiškėjos mokesčio prievolių apskaitą.

Pareiškėja skunde nurodo, kad patikslinus Deklaraciją už 2024 m. Mano VMI sistemoje netikėtai atsirado 6023,52 Eur mokestinė prievolė, nors tuo laikotarpiu Pareiškėja dirbo samdomą darbą, o visi mokesčiai buvo tinkamai apskaičiuojami ir sumokami darbdavio.

Pareiškėja, atsižvelgdama į tai, kad, jos vertinimu, tokia situacija buvo akivaizdžiai nelogiška, daug kartų kreipėsi į Inspekciją telefonu (apie 5–6 kartus), bendravo su skirtingais specialistais. Tačiau dalis konsultantų nepateikė paaiškinimo arba pokalbiai nutrūkdavo. Tik po pakartotinių kreipimųsi Pareiškėjos klausimas buvo perduotas Inspekcijos tyrimų skyriui. Tyrimo metu Inspekcijos specialistė nustatė, kad 2019 metų deklaracijos apskaitoje buvo palikta techninė žyma („varnelė“), dėl kurios mokesčių apskaita buvo vykdoma neteisingai. Ištaisius šią klaidą, išnyko nepagrįstai rodyta 6023,52 Eur mokestinė prievolė, buvo panaikinti delspinigiai, atsirado reali GPM permoka – 13249,82 Eur. Pareiškėjos vertinimu, iki klaidos ištaisymo Mano VMI sistema rodė neteisingus duomenis, todėl objektyviai nebuvo galimybės nustatyti tikrosios mokestinės situacijos.

Pareiškėja skunde nurodo, kad deklaravus 2025 metų pajamas, iš pirmiau minėtos permokos buvo įskaityta 822,50 Eur GPM prievolei padengti. Po šio įskaitymo Mano VMI sistemoje liko 11682,94 Eur GPM permoka.

Pareiškėja pažymi, kad Inspekcijos darbuotojos nurodymu 2026-02-20 pateikė prašymą Nr. (17.16-40) GES-149907 grąžinti permoką (toliau – Prašymas), tačiau skundžiamu sprendimu buvo nuspręsta grąžinti tik 1566,88 Eur GPM permokos sumą, bet negrąžinti 11682,94 Eur GPM permokos sumos.

Pareiškėja taip pat nurodo, kad po šio sprendimo Mano VMI sistemoje vėl atsirado mokėtina 822,50 Eur suma, nors, Pareiškėjos vertinimu, ši suma jau buvo įskaityta iš GPM permokos.

Pareiškėjos vertinimu, skundžiamas sprendimas yra nepagrįstas ir prieštarauja mokesčių administravimo principams. Apie GPM permoką tapo žinoma tik po to, kai mokesčių administratorius pats nustatė ir ištaisė 2019 metų apskaitos klaidą. Iki tol Mano VMI sistema rodė neteisingus duomenis, todėl objektyviai nebuvo galimybės pasinaudoti teise susigrąžinti GPM permoką.

Pareiškėja nurodo, kad aktyviai kreipėsi į Inspekciją, siekdama išsiaiškinti situaciją.

Pareiškėja pažymi, kad dar 2024 metais bandė susigrąžinti permoką, tačiau tuo metu Mano VMI sistemoje buvo pateikiami neteisingi duomenys, todėl permokos grąžinimas nebuvo atliktas ir tik po 2026 m. atlikto Inspekcijos tyrimo paaiškėjo tikroji mokesčių situacija.

Pareiškėja skunde nurodo, kad konsultacijų su Inspekcija metu buvo nurodyta, jog situacija gali būti susijusi su senaties taikymu, tačiau Pareiškėja atkreipia dėmesį į tai, kad ši aplinkybė nėra nurodyta skundžiamame sprendime ir nėra pagrįsta.

Pareiškėjos vertinimu, nors skundžiamame sprendime ir nurodoma, kad permoka laikoma panaudota prievolei padengti, tačiau ši pozicija nepagrįsta, nes permoka atsirado tik po Inspekcijos klaidos ištaisymo, todėl negali būti laikoma įprastine deklaracijos permoka.

Pareiškėja skunde taip pat pasisako dėl Inspekcijos vykdomos mokestinių prievolių apskaitos nenuoseklumo, kadangi ta pati suma (822,50 Eur) buvo įskaityta iš permokos, o vėliau vėl apskaityta kaip mokėtina suma. Pareiškėjos vertinimu – tai apskaitos klaida.

Inspekcija skundžiamu sprendimu, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 87 ir 111 straipsniais, mokesčių įstatymais, Mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo) taisyklėmis, patvirtintomis Inspekcijos viršininko 2004-12-07 įsakymu Nr. VA-186, išnagrinėjusi Pareiškėjos Prašymą skundžiamu sprendimu nusprendė grąžinti 1566,88 Eur GPM permoką, bet negrąžinti 11682,94 Eur GPM permokos.

Sprendime negrąžinti (neįskaityti) dalies ar visos prašomos sumos nurodyti ir papildomi tokio sprendimo priėmimo motyvai: negrąžinama 11682,94 Eur GPM permoka, kuri yra deklaruota 2026-01-29 pateiktos Deklaracijos A dalyje kaip iki deklaravimo dienos sumokėta GPM suma. Minėta permoka padengė 2024 m. GPM prievolę.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pareiškėjos 2026-03-20 skundas iš dalies tenkintinas, Inspekcijos Sprendimo dalis dėl negrąžintos 11682,94 Eur GPM permokos naikintina ir Pareiškėjos Prašymas perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Mokestinis ginčas nagrinėjama atveju yra kilęs dėl Inspekcijos Sprendimo dalies, kuria Pareiškėjai atsisakyta grąžinti 11682,94 Eur GPM permoką pagal 2026-02-20 teiktą Prašymą, nurodant, kad šia suma buvo padengta 2024 metų Pareiškėjos mokestinė prievolė,

pagrįstumo. Kita Inspekcijos Sprendimo dalimi GPM permokos likutis, t. y. 1566,88 Eur, grąžintas Pareiškėjai.

Pareiškėja nesutinka su skundžiamu sprendimu, nes, jos vertinimu, Deklaracijoje už 2024 m. 6023,52 Eur mokestinė prievolė atsirado nepagrįstai, kadangi tuo laikotarpiu Pareiškėja dirbo samdomą darbą, o visi mokesčiai buvo tinkamai apskaičiuojami ir sumokami darbdavio. Pareiškėja Komisijos 2026-04-14 posėdžio metu pažymėjo, kad užsienio įmonėje¹ dirbo 9 metus, taip pat buvo sudariusi gyvybės draudimo sutartį, todėl, siekdama pasinaudoti gyventojams taikoma pajamų mokesčio lengvata mokantiems gyvybės draudimo įmokas², šias įmokas deklaruodavo, tačiau, nors ir gaudavo nemažą darbo užmokestį, nuo kurio mokėjo mokesčius, minėtos lengvatos pagrindu jai GPM permoka nebuvo grąžinama, o pasiteiravus kodėl, būdavo atsakoma, kad ji sudengiama su mokėtinais mokesčiais. Pareiškėja posėdžio metu taip pat akcentavo, kad dirbdama užsienio įmonėje, buhalterius samdė Lietuvoje, nes mokesčius norėjo mokėti Lietuvoje, jos buhalterinė apskaita būdavo tvarkoma su rezervu, t. y. mokesčiai būdavo sumokami su rezervu (iš asmeninių Pareiškėjos lėšų), siekiant išvengti nepriemokų, bet žinant, kad permoką galima susigrąžinti.

Iš ginčo medžiagos matyti, kad Pareiškėja Deklaraciją už 2024 m. pateikė 2025-05-07, joje Pareiškėjai suformuota 11342,62 Eur permoka. Pagal Komisijos iš Inspekcijos 2026-04-20 raštu Nr. R-1114 (toliau – Raštas Nr. R-1114) gautą informaciją, mokesčių administratorius 2025-06-26 pranešimu Nr. 9.125 Mr-PRA-122071 informavo Pareiškėją, kad išnagrinėjo 2025-05-07 pateiktą Deklaraciją už 2024 m. ir nustatė tokius trūkumus: deklaruota neteisinga išskaičiuoto pajamų mokesčio suma, darbdavio mokėtas mokestis deklaruotas A dalyje kaip sumokėtas iki deklaracijos pateikimo. Taip pat pranešime nurodoma, kad Pareiškėja deklaravo ne visas 20 proc. GPM tarifu apmokestinamas pajamas (deklaruojama iš Nyderlandų Karalystės įmonės A B. V. gautų 17096,21 Eur pajamų suma, kai pagal pateiktą pažymą gauta 89282,28 Eur).

Atkreiptinas dėmesys į tai, jog Inspekcija Rašte Nr. R-1114 pažymėjo, kad informaciniai pranešimai apie nustatytus neatitikimus mokesčių mokėtojams siunčiami Elektroninio deklaravimo sistemoje (toliau – EDS) nurodytais kontaktais bei patalpinami EDS paskyroje. Duomenys apie mokesčių mokėtojo perskaitytus pranešimus EDS sistemoje gaunami tik tuo atveju, jeigu pranešimas perskaitytas prisijungus prie EDS. Informacijos apie perskaitytus pranešimus, išsiųstus elektroniniu paštu, mokesčių administratorius neturi. Inspekcija pažymėjo, kad šiuo atveju, pranešimai apie nustatytus neatitikimus Pareiškėjos teiktose Deklaracijose prisijungus prie EDS, perskaityti nebuvo.

Pagal byloje pateiktus duomenis, Pareiškėja Deklaraciją už 2024 m. patikslino 2026-01-29, patikslindama iš darbdavio gautų pajamų sumą, o po šio patikslinimo, kaip ir nurodo Pareiškėja skunde, minėtoje deklaracijoje suformuota 6023,52 Eur mokėtino GPM suma, kurios pagrįstumą Pareiškėja kvestionuoja, atsižvelgdama į tai, kad, jos vertinimu, mokesčius visada mokėdavo tvarkingai. Pareiškėja ir Komisijos posėdžio metu nurodė, kad mokėdama mokesčius nuo darbo santykių pagrindu gaunamų pajamų su rezervu, deklaruodama gyvybės draudimo įmokas, nesupranta, kaip ir koku būdu Deklaracijoje už 2024 m. susiformavo 6023,52 Eur mokėtino GPM suma.

Komisijos 2026-04-14 posėdžio metu Inspekcijos atstovė informavo, kad Pareiškėjos situaciją reikia vertinti chronologiškai, pradedant nuo Deklaracijos, teiktos už 2019 m., kurią

¹ Pagal ginčo medžiagą, Pareiškėjos darbdavys – Nyderlandų Karalystės įmonė „A“ B. V.

² Komisijos pastaba, pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau - GPMĮ) 21 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatas, nuolatinis Lietuvos gyventojas iš savo pajamų gali atimti per mokestinį laikotarpį, t. y. per kalendorinius metus sumokėtas įmokas pagal gyvybės draudimo sutartis ir tokiu būdu susigrąžinti dalį pajamų mokesčio, išskaičiuoto (sumokėto) nuo mokestiniu laikotarpiu gautų pajamų, arba sumažinti mokėtiną pajamų mokestį.

Pareiškėja tikslino 4 kartus³. Pareiškėja 2020-06-30 deklaravo 20477 Eur GPM, tačiau mokesčių administratorius 2020-07-30 išsiuntė Pareiškėjai pranešimą per EDS, kuriame nurodė, kad buvo neteisingai deklaruotas išskaičiuotas pajamų mokestis. Pareiškėja Deklaraciją už 2019 m. pirmą kartą patikslino 2022-04-30 ir deklaravo 2948,49 Eur GPM permoką. Patikrinus patikslintos deklaracijos duomenis, vėl nustatyti neatitikimai, todėl Pareiškėjai 2022-08-03 išsiųstas pranešimas dėl neteisingai deklaruoto išskaičiuoto GPM (Komisijos pastaba, pranešimai dėl Deklaracijos už 2019 m. neatitikimų Komisijai pateikti nebuvo). Trečią kartą Pareiškėja Deklaraciją už 2019 m. tikslino 2023-04-30: deklaravo pirmiau minėtą grąžintino GPM sumą, mokesčių administratorius 2023-07-03 siuntė pranešimą dėl nustatytos klaidos, šiame pranešime nurodyta, kad Pareiškėja dubliuoja pajamų mokesčio sumas, išskaičiuoto mokesčio nėra, todėl buvo prašoma patikslinti deklaraciją. Ketvirtą kartą Pareiškėja šią Deklaraciją tikslino 2024-12-31, tačiau 21948,49 Eur GPM permoka liko. Deklaracijos už 2019 m. tyrimas buvo nutrauktas, suėjus deklaracijos tikslinimo senaties terminams⁴. Komisijos posėdžio metu Inspekcijos atstovė taip pat pažymėjo, kad Pareiškėja aktyviai bendravo su mokesčių administratoriaus atstovais, todėl žinojo, kad susidariusi GPM permoka už 2019 m. yra nereali, tačiau vis bandė susigrąžinti minėtą deklaruotą grąžintiną sumą, nors ji susidarė dėl to, kad Pareiškėja du kartus nurodė sumokėtą GPM: kaip mokėtą užsienio įmonės, kurioje Pareiškėja buvo įdarbinta, ir kaip sumokėtą savo lėšomis.

Komisijos posėdžio metu Pareiškėja pažymėjo, kad Deklaracijas pildydavo konsultuodamasi telefonu su mokesčių administratoriaus darbuotojais. Deklaracijas su mokesčių administratoriaus specialistų pagalba pildė nuo 2015 m., t. y. nuo tada, kai pradėjo dirbti užsienio įmonėje. Todėl ir tikslindama Deklaraciją už 2019 m., kiekvieną kartą konsultuodavosi su mokesčių administratoriaus specialistais, bet patikslinusi vėl gaudavo pranešimus dėl netinkamai užpildytos Deklaracijos, taigi, niekas negalėjo paaiškinti, kur liko techninės klaidos, todėl vertina šį atvejį kaip sistemingą klaidą, dėl kurios jai negrąžintos GPM permokos. Pareiškėja taip pat nurodė, kad mokėdama mokesčius nuo darbo santykių pagrindu gaunamų pajamų su rezervu, deklaruodama gyvybės draudimo įmokas, nesupranta, kaip ir koku būdu Deklaracijoje už 2024 m. susiformavo GPM mokėtina 6023,52 Eur suma. Pareiškėja ir skunde nurodo, kad patikslinus Deklaraciją už 2024 metus, Mano VMI sistemoje netikėtai atsirado 6023,52 Eur mokestinė prievolė, nors tuo laikotarpiu Pareiškėja dirbo samdomą darbą, o visi mokesčiai buvo tinkamai apskaičiuojami ir sumokami darbdaviui.

Dėl vėlesnių mokestinių laikotarpių deklaracijų Inspekcijos atstovė Komisijos posėdžio metu pažymėjo, kad 2020–2022⁵ m. Deklaracijose nurodoma, kad GPM sumoka užsienio įmonė, t. y. Pareiškėjos darbdavys, visais atvejais, kaip ir Deklaracijoje už 2024 m., susidarė mokėtinos GPM sumos, o Deklaracijos laikomos aktualiomis ir teisingomis. Inspekcijos atstovė Komisijos posėdyje pažymėjo, kad Pareiškėjos 2026-02-20 pateiktoje Deklaracijoje už 2025 m. taip pat nustatyta mokėtina 822,50 Eur GPM suma bei 2026-04-16 išsiųstas pranešimas apie nustatytus šios deklaracijos neatitikimus. 2026-05-04 Inspekcija Komisijai pateikė informaciją, kad šios informacijos teikimo dienai Deklaracijos už 2025 m. Pareiškėja nepatikslino, joje apskaičiuota 822,50 Eur GPM prievolės suma, kuri 2026-05-04 dar nebuvo sumokėta.

³ Komisijos pastaba, pagal Raštą Nr. R-1114, pajamų mokesčio deklaracija už 2019 m. teikta 2020-06-30, tikslinta 2022-04-30, 2023-04-30, 2024-12-31.

⁴ Komisijos pastaba, pagal MAĮ 80 straipsnio nuostatas, mokesčių mokėtojas turi teisę patikslinti GPM deklaraciją, jei nėra pasibaigęs MAĮ 68 straipsnyje nustatytas mokesčio apskaičiavimo (perskaičiavimo) terminas, t. y. tik už 5 praėjusius mokestinius metus.

⁵ Nors Komisijos posėdyje Inspekcijos atstovas nepasisakė dėl pajamų mokesčio deklaracijos už 2023 m., tačiau Rašte Nr. R-1114 nurodoma, kad 2023 m. deklaracijoje neatitikimų nustatyta nebuvo.

Komisija pažymi, kad mokesčių permokų grąžinimo klausimus reglamentuoja MAĮ bei su jo įgyvendinimu susiję kiti teisės aktai.

Pagal MAĮ 2 straipsnio 12 dalį mokesčio permoka yra laikoma mokesčių mokėtojo sumokėta per didelė mokesčio suma. Pagal MAĮ 87 straipsnio 1 dalį mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių, administruojamų Inspekcijos ir muitinės, sumos pirmiausia yra įskaitomos mokesčių mokėtojo mokėtinų kitų mokesčių, administruojamų atitinkamai Inspekcijos ir muitinės, mokestinei nepriemokai padengti atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka. Mokesčių mokėtojui grąžinamos tik tos permokėtų mokesčių sumos, kurios lieka po permokėtų mokesčių sumų įskaitymo šio straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nustatyta tvarka (87 straipsnio 5 dalis).

Komisija pažymi, kad mokestinių ginčų nagrinėjimo praktikoje ne kartą buvo akcentuota, jog mokesčių administratoriaus įformintiems sprendimams yra keliami ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (toliau – VAĮ) nustatyti reikalavimai. Šiuo atveju Inspekcijos Sprendimas turi atitikti VAĮ 10 straipsnyje įtvirtintiems viešojo administravimo subjekto priimto sprendimo turiniui keliamiems reikalavimams: administraciniame sprendime turi būti nurodytas sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 dalies 5 punktas), administracinio sprendimo motyvai (5 dalies 6 punktas), taip pat ir šio įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintiems viešojo administravimo principams: įstatymų viršenybės, išsamumo, objektyvumo. Remiantis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika, suformuota aiškinant iki 2021-06-30 galiojusios redakcijos VAĮ 8 straipsnio (šio straipsnio nuostatos papildytos bei perkeltos į šiuo metu galiojančios VAĮ redakcijos 10 straipsnį) nuostatas, individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis. Akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi, priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2010-08-24 sprendimas adm. byloje Nr. A-756-450/2010, 2010-11-05 sprendimas adm. byloje Nr. A-556-15/2010, 2017-04-04 nutartis adm. byloje Nr. eA-425-556/2017 ir kt.). Taip pat viešojo administravimo subjektas privalo vadovautis objektyvumo principu, kuris reiškia, kad sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs, t. y. viešojo administravimo subjekto sprendimai turi atitikti tikrąsias faktines aplinkybes, kurios nustatomos, išsiaiškinus visas aplinkybes, turinčias reikšmės priimant sprendimą ir kritiškai, nešališkai vertinant įrodymus. Šis reglamentavimas suponuoja ir tai, kad mokesčių administratorius turi konkrečiais, aiškiais ir neginčijamais įrodymais paremti savo sprendimus ir neturi būti jokių abejonių dėl sprendimo pagrįstumo ir teisėtumo.

Mokesčių administratoriaus sprendimai turi būti pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o poveikio priemonės – motyvuotos, adresatas, į kurį nukreiptas tokio pobūdžio teisės aktas, turi aiškiai suprasti, kodėl priimamas toks sprendimas, jam turi būti žinomi šio akto priėmimo teisinis bei faktinis pagrindas, motyvai (pvz., LVAT 2013-07-24 nutartis adm. byloje Nr. A-556-1674/2013, 2016-04-26 nutartis adm. byloje Nr. A-379-261/2016).

Paminėtina ir tai, kad Inspekcija, būdama viešojo administravimo subjektu, privalo vadovautis ir bendraisiais viešojo administravimo principais. VAĮ 3 straipsnio 5 punkte yra įtvirtintas išsamumo principas, reiškiantis, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi

vertindamas prašymo ar skundo turinį. VAĮ 3 straipsnio 9 punkte įtvirtintas objektyvumo principas, reiškiantis, jog administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs.

Komisija pažymi, kad sprendžiant klausimą, ar atitinkamas individualus administracinis aktas atitinka VAĮ reikalavimus, kiekvienu konkrečiu atveju būtina įvertinti, ar nustatyti turinio (teisinio ir faktinio pagrindimo, motyvacijos) trūkumai yra esminiai, sukludę šio individualaus administracinio akto adresatams suprasti atitinkamų visuomeninių santykių esmę ir turinį, identifikuoti jų teisių, pareigų bei teisėtų interesų pasikeitimą, šio pasikeitimo pagrindus ir apimtį, tinkamai įgyvendinti šiuo aktu suteiktas teises ar (ir) įvykdyti nustatytas pareigas bei įstatymų nustatyta tvarka efektyviai realizuoti teisę į (galbūt) pažeistų teisių ir teisėtų interesų gynybą (LVAT 2020-02-19 nutartis adm. byloje Nr. A-275-822/2020).

LVAT, aiškindamas MAĮ 32 straipsnio, nustatančio mokesčių administratoriaus pareigas, nuostatas, yra konstatavęs, kad mokesčių administratoriaus veikla privalo griežtai atitikti įstatymų reikalavimus, būti pagrįsta teisinėmis ir faktinėmis aplinkybėmis, tiesiogiai susieta su įstatymų pavestų funkcijų ir uždavinių įgyvendinimu (LVAT 2005-06-08 sprendimas adm. byloje Nr. A-04-685/05, 2007-02-09 sprendimas adm. byloje Nr. A-180-127-07, 2011-06-27 išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimas adm. byloje Nr. A-556-1105-11). Pažymėtina, kad tinkamas motyvavimas apima ne tik tinkamą teisinio pagrindo nurodymą ir taikymą, bet ir reikalavimą priimame teisės akte nurodyti pagrindinius faktus (LVAT 2020-02-12 nutartis adm. byloje Nr. A-486-575/2020). Taip pat teismas ne kartą akcentavo, kad esminė individualaus administracinio akto pagrįstumo sąlyga – turi būti nustatytos ne pavienės faktinės aplinkybės, o juridinių faktų visetas, būtinas ir pakankamas teisės normai taikyti (LVAT 2012-07-20 sprendimas adm. byloje A-520-2294-12, 2012-08-03 nutartis adm. byloje Nr. A-444-2366-12, 2015-02-18 nutartis adm. byloje Nr. A-398-442/2015).

MAĮ nuostatos reglamentuoja mokesčių administratoriaus administracines procedūras, jų tvarką ir nustato sąlygas, kurioms esant, konkreči procedūra gali vykti, o MAĮ 32 straipsnio 3 punktą nustato, kad mokesčių administratorius turi tiksliai laikytis mokesčių teisės aktų. LVAT, aiškindamas MAĮ 32 straipsnio, nustatančio mokesčių administratoriaus pareigas, nuostatas, taip pat yra konstatavęs, kad mokesčių administratoriaus veikla privalo griežtai atitikti įstatymų reikalavimus, būti pagrįsta teisinėmis ir faktinėmis aplinkybėmis, tiesiogiai susieta su įstatymų pavestų funkcijų ir uždavinių įgyvendinimu. Tik tokia mokesčio administratoriaus veikla laikytina teisėta (2005-06-08 sprendimas adm. byloje Nr. A-04-685/05, 2007-02-09 sprendimas adm. byloje Nr. A-180-127-07, 2011-06-27 išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimas adm. byloje Nr. A-556-1105-11, publikuotas „Administracinė jurisprudencija“ Nr. 21, 2011 m.).

Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad ginčo atveju, skundžiamame sprendime dėl Pareiškėjos Prašymo dalyje dėl 11682,94 Eur sumos, lentelės grafoje „Negrąžinimo (neįskaitymo) priežastis ir teisinis pagrindas“ nurodoma, kad „Deklaruota gyventojų pajamų mokesčio permoka grąžinama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 87 straipsnio 7 dalyje nurodyta tvarka. Papildomai Prašymas grąžinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas, kurio forma FR0781 patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. VA-186 „Dėl mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo)“, neteikiamas, nes mokėjimo prievolės dokumente yra numatytas prašymas grąžinti mokesčio apskaičiavimo dokumente apskaičiuotą permoką.“ Taigi, minėtos lentelės motyvacinėje dalyje Pareiškėjai tik detalizuojama permokos grąžinimo tvarka, o pagrindinis (ir vienintelis) permokos negrąžinimo motyvas – 2024 m. mokestinių prievolių dengimas – pateikiamas tik kaip papildomas.

Ginčo byloje pateikti duomenys neatskleidžia, kodėl 2026-02-19 Mano VMI sistemoje Pareiškėjai suformuota 13249,82 Eur GPM permoka. Pareiškėja, kaip šios permokos įrodymą, Komisijai su skundu pateikė Mano VMI sistemos ekrano kopiją ir skunde paaiškino, kad dėl pajamų mokesčio deklaracijoje už 2019 m. paliktos techninės žymos („varnelės“), mokesčių apskaita buvo vykdoma neteisingai, todėl Inspekcijos atstovui ištaisius klaidą, susiformavo reali 13249,82 Eur GPM permoka, kurios pagrindu Pareiškėja ir pateikė Prašymą Inspekcijai. Komisijos posėdžio metu Inspekcijos atstovė negalėjo paaiškinti apie kokią techninę žymą kalbama ir kaip ji galėjo daryti įtaką Pareiškėjos mokestinėms prievolėms.

Taip pat iš ginčo medžiagos ne nėra aišku, kodėl skundžiamame sprendime nurodoma, kad negrąžinama 11682,94 Eur GPM permoka, kuri yra deklaruota 2026-01-29 pateiktoje patikslintoje Deklaracijoje už 2024 m., taip Inspekcijai pripažįstant, kad permoka yra reali, kai Inspekcijos Komisijai pateiktoje Pareiškėjos Deklaracijoje už 2024 m., kurioje yra žyma, jog deklaracija patikslinta 2026-01-29, nurodyta 6023,52 Eur GPM nepriemoka.

Nagrinėjamu atveju dėl pirmiau išdėstytų neaiškumų bei Inspekcijos skundžiamo sprendimo motyvavimo trūkumų Komisija negali priimti sprendimo iš esmės, t. y. Komisija negali spręsti bei pasisakyti apie visas su mokestiniu ginču (GPM permokos grąžinimu) susijusias aplinkybes ir faktus bei atsisakymo grąžinti GPM permoką motyvus. Atitinkamai, Komisijos vertinimu, dėl to yra pagrindas perduoti Pareiškėjos Prašymą dalyje dėl negrąžintos 11682,94 Eur GPM permokos grąžinimo Inspekcijai nagrinėti iš naujo. Priimdama sprendimą, Inspekcija, vadovaudamasi šiame sprendime nurodytomis VAĮ ir MAĮ nuostatomis, turėtų nuosekliai įvertinti ir pagrįsti, kaip, už kokius laikotarpius ir kokio dydžio Pareiškėjai susidarė mokėtina GPM suma ir / ar permoka bei detalizuoti sumas, kurių pagrindu dengiamos (jei dengiamos) Pareiškėjos mokestinės prievolės.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 2 ir 5 punktais, n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2026-02-27 sprendimą grąžinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-72259 dalyje dėl negrąžintos 11682,94 Eur GPM sumos ir A.A. prašymą perduoti Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nagrinėti iš naujo.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Regionų administraciniam teismui, skundą paduodant pasirinktinai: Vilniaus rūmuose (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius), Kauno rūmuose (A. Mickevičiaus g. 8 A, 44312, Kaunas), Klaipėdos rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230, Klaipėda), Šiaulių rūmuose (Dvaro g. 80, 76298, Šiauliai), Panevėžio rūmuose (Respublikos g. 62, 35158, Panevėžys) ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>. Skundas Regionų administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, sprenddami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.

Komisijos narė, pavaduojanti Komisijos pirmininką

Jurgita Narkevičiūtė

Komisijos narė

Gvida Ivanauskienė

Komisijos narė

Kristina Jakštienė

Komisijos narė

Raimonda Juodkaitė